

14 سپتمبر 2017

داکتر سید عبدالله کاظم

چین سعی دارد پاکستان را به نحوی از تجرید سیاسی برهاند!

پس از اعلام استراتژی جدید امریکا در قبال افغانستان (مورخ 21 اگست 2017) بعضی ها این اعلامیه را محض حرف بی نتیجه تعبیر کردند و بخصوص دو کشور رقیب با امریکا یعنی روسیه و چین این استراتژی را به نظر کم دیدند و درباره نتایج آن شک و تردید نشان دادند. اما چند روز بعد وقتی امریکا کمک چند صد ملیون دالری خود را به پاکستان در حال تعلیق قرار داد و تأکید بر اقدامات بعدی دیگر در زمینه کرد، عکس العمل ها روبه تغییر گذاشت و خاصتاً مقامات چینیائی متوجه شدند که دوست دیرینه شان پاکستان ممکن است به انزوا و تجرید سیاسی کشانیده شود و به حیث یک کشور حامی تروریزم بیشتر زیر فشارممالک جهان قرار گیرد.

پاکستان پس از اعلام استراتژی دونالد ترامپ در مورد افغانستان ظاهراً به دفاع از خود پرداخت و پناه دادن به تروریستان را در آن کشور رد کرد، اما در دل نگران اوضاع بود. پارلمان پاکستان ضمن بحث های جدی بر موضوع، نکاتی را به تصویب رسانید که نتیجه عملی را در پی نداشت و حکومت پاکستان نیز افسانه دیرینه خود را که گویا آنکشور خودش قربانی تروریزم است، بلند کرد و ادعا نمود که: یک قسمت خاک افغانستان از سلطه دولت افغانستان بیرون بوده و در دست مخالفان دولت قرار دارد و در همین مناطق تروریست ها لانه کرده و از آنجا نه تنها افغانستان را تهدید میکنند، بلکه موجب ناراحتی و ناامنی در پاکستان نیز میشوند.

با آنکه از این ادعای تفتین آمیز پاکستان که برعکس واقعیت ها است، اکنون پرده برداشته شده و اکثر دول جهان به نقش آن کشور به حیث حامی تروریزم پی برده اند، حکومت پاکستان دو هفته قبل همه اعضای ارشد دیپلماتیک خود را از تمام کشورهای جهان به اسلام آباد فرا خواند تا کمپاین سیاسی خویش را از طریق تماس با شخصیت های مؤثر کشورهای جهان و تغییر ذهنیت آنها که گویا جنگ در افغانستان یک معضله داخلی آن کشور است و پاکستان در آن دست ندارد، بصورت جدی و تشدید پیش ببرند. موضوع دخالت پاکستان در ایجاد نا امنی در افغانستان و تقویه مخالفان مسلح بر علیه دولت افغانستان اکنون آنقدر عیان و آشکار گردیده است که با چنین تماسها و تلاشها به مقصد تغییر ذهنیت ها هیچ کمکی در تقلیل فشار های وارده از طرف امریکا و برخی کشورهای متحد امریکا بر پاکستان نخواهد کرد.

اعلامیه مهم پنج کشور بزرگ صنعتی جدید جهان "بریکس" در نهمین اجلاس سران آن کشورها در شهر "شیامن" چین بتاريخ 5 سپتمبر 2017 مبنی بر اینکه ده گروه تروریستی در پاکستان پناه گاه امن دارند، مثل یک بمب بود که بر علیه پاکستان منفجر شد. جای تعجب بود که چین و روسیه نیز در تفاهم با سه کشور دیگر عضو "بریکس" یعنی برازیل، افریقای جنوبی و هند، همه بیک زبان از موجودیت گروه های تروریستی در پاکستان و پناه یافتن آنها در آن کشور تائید و تصدیق کردند. این اعتراف وجیهه داعیه افغانستان را مبنی بر دست داشتن پاکستان در عملیات تروریستی در افغانستان تائید و تقویت کرد و موقف افغانستان را در زمینه از نظر حقوقی و سیاسی بلند برد.

د پائو شمیره: له 1 تر 6

افغان جرمن آنلاین په درنښت تاسو همکارۍ ته رابولي. په دغه پته له مور سره اړیکه ټینگه کړئ maqalat@afghan-german.de

پاڼه: د لیکنيزې بڼې پاڼوالې د لیکوال په غاړه ده ، هيله من يو خپله ليکنه له راليرلو مخکې په خیر و لولئ

با همین روحیه از چند روز بدینسو مقامات چینی در صدد آن شده اند که پا در میان بگذارند و کوشش کنند تا معضله را از طریق ادامه مذاکرات بین افغانستان و پاکستان و رسیدن هردو جانب بیک تفاهم قدم بقدم حل نمایند. چین به تاسی از نظر پاکستان به این باور است که معضله از طریق نظامی قابل حل نیست، باید طرق سیاسی جستجو شود. مقامات چینی اخیراً وعده داده اند که در این راه از هیچگونه سعی و تلاش دریغ نخواهند کرد.

اینکه چرا چین در رفع معضله قدم بقدم و از مجاری سیاسی کوشش میکند تا بین افغانستان و پاکستان تفاهم ایجاد کند، دلیل آن تنها مساعدت با پاکستان نیست، بلکه چین در سیاست منافع کلی کشور خود را بیشتر مطمح نظر دارد که بر مبنای دلایل ذیل استوار است:

1 - چین نمیخواهد پاکستان برای گریز از فشار امریکا به روسیه پناه ببرد و از این طریق دست روسها در پاکستان دراز گردد. منافع درازمدت چین در آسیای میانه ایجاب میکند که چین نگذارد بار دیگر نفوذ روسیه در منطقه بیشتر گردد. هرگاه پاکستان با روسیه نزدیک شود، منافع موجود چین در پاکستان صدمه می بیند و یک قوه رقیب در برابر چین در پاکستان بروز میکند.

2 - چین که با افغانستان 76 کیلومتر سرحد مشترک دارد، نمیخواهد افغانستان به میدان جنگ طالب و داعش مبدل شود. سفیر چین در افغانستان که چند روز قبل به ولایت بدخشان سفر کرده بود، ضمن صحبت با یک گزارشگر افغان میگوید که: «بیجنگ در حال مفاهمه با حکومت‌های افغانستان و منطقه است تا یک اجماع منطقه ای را برای مبارزه مؤثر در برابر تروریسم ایجاد کند». این دیپلمات چینی، هم چنان فعالیت بیش از بیست گروه تروریستی را در افغانستان، تهدیدی جدی برای کشور می داند و می گوید: «عناصر تروریست در این منطقه، برای ما نگران کننده هستند. آنان نه تنها به چین، بلکه به خود افغانستان، تاجیکستان و همه کشورهای همسایه این کشور، تهدید هستند. ما با حکومت شما و کشورهای منطقه کار می‌کنیم. ما ظرفیت مان را نیز بلند خواهیم برد. بیجنگ می‌خواهد چندین پروژه را در بدخشان، عملی سازد و هم چنان اجماع منطقه ای را در این باره ایجاد خواهیم کرد.»

3 - چین نمیخواهد در اثر مبدل شدن افغانستان به میدان جنگ بین طالب و داعش، پروژه های اقتصادی آن در شمال افغانستان، بخصوص تمدید خطوط آهن چندین جانبه که از شمال افغانستان عبور میکند و پس از اتصال با خط آهن ایران و ترکمنستان راه را به دو سمت باز میکند: یکی بطرف بحر هند و خلیج فارس و دیگر بطرف غرب و شمال غرب و وصل شدن با شبکه بین المللی خط آهن بسوی کشورهای اروپائی. سفیر چین مقیم کابل در زمینه میگوید: «بربنیاد ابتکار بازسازی جاده ابریشم، ما برخی از پروژه‌ها را در بدخشان عملی می‌سازیم؛ به گونه مثال ایجاد فابری نور میانی افغانستان و چین. ما همچنان ارتباطات ترانسپورتی خود را میان بدخشان، تاجیکستان و چین گسترش می‌دهیم. البته ما در آینده در باره خط آهن میان پنج کشور چین، تاجیکستان، قرغزستان، افغانستان و ایران گفتگو خواهیم کرد. پس با این همکاری منطقه ای ما آینده بسیار روشن به بدخشان می‌بینیم. افغانستان یک نقطه الحاق مهم کشورهای منطقه است.»

رییس جمهور چین نیز از ابتکار عمل برای ساخت راه ابریشم که آسیا را با افریقا و اروپا وصل می‌کند، یاد کرد و گفت که این برنامه نقطه تحول برای سرمایه‌گذاری میلیاردها دالر با پروژه‌های شامل راه آهن، بندرها و شبکه‌های انتقال برق میباشند. برطبق گزارش رویتر: چین برای این ابتکار 40 میلیارد دالر اختصاص داده است.

4 - چین میکوشد تا نفوذ روزافزون هند را در منطقه از طریق تقویت موقف و نقش پاکستان موازنه کند. ترامپ در استراتژی جدید امریکا از نقش هند در حمایت اقتصادی با افغانستان یاد کرد و هند را در زمینه یک همکار مهم در منطقه دانست که این تذکر برای پاکستان بسیار تکان دهنده بود و چین را نیز در مورد آینده هوشدار داد. رقابت بین چین و هند یکی از پدیده های مهم سیاسی و اقتصادی در آسیا و حتی جهان است. حمایت امریکا از هند، چین را متوجه ایجاد یک معادله جدید سیاسی در آسیا می سازد که باید موقف خود را در قبال این وضع مشخص کند و اینکار را در تشدید روابط چند جانبه با پاکستان استحکام بخشد.

5 - چین سخت نگران است که با برهم خوردن اوضاع در افغانستان و مبدل شدن آن به لانه تروریست ها زیر نام گسترش جهاد و غیره، ایالت سینکیانگ نیز از آن به امان نخواهد ماند و دیر یا زود دچار آشوب خواهد شد، چنانکه سفیر چین طی سفر اخیر خود به ولایت بدخشان به صراحت بیان کرد که: «بیجنگ بارها گفته است که از فعالیت های گروه تروریستی ترکستان شرقی و برخی از تروریست های دیگر در شمال افغانستان نگران است، زیرا آنان می کوشند تا به ایالت مسلمان نشین سینکیانگ، نفوذ کنند.»

6 - علاوه بر چین در نظر دارد تا نشست های سه جانبه بین پاکستان، افغانستان و چین را تا اخیر سال جاری در آن کشور دائر نماید و قدمهای تدریجی و آهسته را بردارد و برای پاکستان وقت کمائی کند تا کمپاین سیاسی خود را بر علیه استراتژی امریکا بیک مرحله مطمئن برساند که در دیدار سه جانبه در یک موقف ضعیف قرار نداشته باشد. آقای وانگ یی وزیر خارجه چین در این مورد گفت: «ما سه اولویت را برجسته ساخته ایم: ارتباطات استراتژیک، گفتگوهای امنیتی و همچنان همکاری های عملی. ما بر مبنای این سه اولویت برای پیشرفت همکاری های سه جانبه، گفتگوها را از مسائل ساده آغاز خواهیم کرد.» او افزود که: «بیجنگ از تلاش های اسلام آباد درجنگ با تروریسم و حفاظت از حاکمیت ارضی پاکستان به گونه کامل پشتیبانی می کند»؛ او تأکید کرد که: «جامعه بین المللی باید تلاش ها و قربانی های مردم و دولت پاکستان در مبارزه با تروریسم را به رسمیت بشناسد.»

در همین حال، خواجه آصف وزیر خارجه پاکستان که به مقصد کمپاین سیاسی به چند کشور جهان در حال مسافرت است، چند روز قبل به چین سفر کرد و گفت که: «چین و پاکستان توافق کردند که راه حل به بحران افغانستان سیاسی است، نه راه حل نظامی. ما سه کشور همسایه هم هستیم. ما نفع خویش را در صلح افغانستان می بینیم.»

وزیر خارجه پاکستان پس از چین به ایران رفت و از آنجا به روسیه، ترکیه و بعضی کشورهای دیگر نیز می رود. برخی از مقام های پاکستانی گفته اند که اسلام آباد می خواهد کشورهای منطقه را در برابر استراتژی نظامی و اشنگتن در افغانستان بسیج کند.

7 - چین نمیخواهد طوری عمل کند که اقدامات آن کشور مستقیماً در برابر امریکا قرار گیرد، بلکه میخواهد در جوار آن به اقدامات طویل المدت و به آهستگی و تأنی توسل جوید و فشار سیاسی امریکا را بر پاکستان تقلیل دهد. چین تمایل دارد تا برای برقراری صلح و ثبات در افغانستان با ایالات متحده امریکا در تماس باشد. وزارت خارجه چین می گوید که بیجنگ می خواهد تا تماس و هماهنگی با ایالات متحده را در باره موضوع افغانستان نگهدارد. سخنگوی وزارت خارجه چین در این باره می افزاید که مشاور دولت چین در یک تماس تلفونی با ریکس تیلرسن، وزیر خارجه ایالات متحده

خواستار حل بحران افغانستان از راه مذاکره شده است. وزیر خارجه چین گفته که افغانستان و پاکستان به جای اتهام زدن، نیازمند همکاری با یکدیگر هستند. او همچنین گفت که روابط خوب بین اسلام‌آباد و کابل به نفع هر دو کشور است، در غیر آن هر دو آسیب می‌بینند. وانگ یی وزیر خارجه چین در جریان صحبت با خواجه آصف وزیر خارجه پاکستان بتاريخ 8 سپتمبر 2017 گفت که: «چین به عنوان همسایه و دوست مشترک پاکستان و افغانستان به رابطه با هر دو کشور ارزش قائل است. چین همچنین تلاش می‌کند که اختلافات دو طرف کاهش یابد و دو کشور اعتماد متقابل داشته باشند.»

در این میان شاهد خاقان عباسی صدراعظم پاکستان با اشاره به تقلیل کمک‌های امریکا به پاکستان گفت که: امداد ملکی و نظامی امریکا به پاکستان در سال 2016 به کمتر از یک میلیارد دلار رسیده است، درحالی‌که این کمک‌ها در سال 2011 به بیش از 3.5 میلیارد دلار می‌رسید. او به امریکا هوشدار میدهد که تقلیل کمک‌ها هدف مبارزه با تروریسم آن کشور را برآورده نمی‌سازد و علاوه می‌کند که قطع کمک‌ها تلاش ما را در جهت مبارزه با تروریسم متأثر می‌سازد و بجای آن لازم است تا ساحه همکاریها وسعت یابد. عباسی با اشاره به اثرات جانبی قطع کمک‌های نظامی و تعلیق فروش طیارات اف - 16 از طریق حمایت مالی امریکا که اخیراً مورد تائید کانگرس آن کشور قرار گرفته است، گفت: اینکار اسلام‌آباد را مجبور خواهد ساخت اسلحه خود را از چین و روسیه خریداری کند. او افزود که: «ما مجبوریم برای تقویه بنیه دفاع ملی خود، منابع دیگر را جستجو کنیم. ما از سالهای 1960 بدینسو روابط قوی اقتصادی و نظامی با چین داریم و این بطور قطع یکی از امکانات ما میباشد.»

صدراعظم پاکستان افزود که: غیرمنصفانه است که تمام مشکلات افغانستان را به گردن پاکستان انداخت؛ واشنگتن باید از پاکستان به نظر قدر ببیند، بخاطر تلفات نظامی و نیز پناه دادن بیش از 3.5 ملیون مهاجر افغان به کشورش. او علاوه کرد که: پاکستان از طرف مخالفان مسلح مقیم در حواشی سرحد مورد حمله قرار می‌گیرد.

خواجه محمد آصف وزیر خارجه پاکستان که سه روز قبل به ایران سفر کرد و با رئیس‌جمهور و وزیر خارجه آن کشور دیدار داشت، با توجه به نامتوازن بودن سیاست‌های کنونی در منطقه، بر لزوم اتخاذ یک سیاست مشخص در قبال اوضاع منطقه تأکید کرد و به این نکته اشاره نمود که: با وجود حضور قابل توجهی از نیروهای نظامی کشورهای جهان در افغانستان طی بیش از دو دهه، اوضاع امنیتی افغانستان تاکنون تغییر زیاد در جهت بهبود نکرده است. مقابله با افراط‌گرایی و گروه‌های تروریستی فعال در منطقه و همکاری مشترک در جهت استقرار صلح، ثبات و امنیت در افغانستان از طریق گفتگوهای سیاسی منطقه‌ای و چندجانبه از جمله محورهای دیگر باید صورت گیرد. متقابلاً رئیس‌جمهور ایران با اشاره به اینکه مسائل و مشکلات کشورهای منطقه از جمله افغانستان راه حل منطقه‌ای داشته و هرگز توسط بیگانگان و قدرتهای فرا منطقه حل و فصل نمیشود، گفت: جمهوری اسلامی ایران معتقد است صرفاً کشورهای منطقه بخصوص ایران و پاکستان باید برای برقراری امنیت، ثبات و آرامش منطقه تلاش و همکاری کنند.

در این ارتباط نکته‌ای مهم موقوف یک تعداد سران سازمان کشور های اسلامی است که سه روز قبل در آستانه پایتخت قزاقستان تجمع نموده بودند. آنها نیز بر موجودیت و پناه یافتن یک تعداد تروریست‌ها در خاک پاکستان ابراز نظر کردند. رئیس‌جمهور غنی ضمن دیدار با طیب اردغان رئیس‌جمهور ترکیه در حاشیه این نشست به تبادل نظر پرداخت. اردغان با حمایت از استراتژی جدید امریکا در قبال

د پانوی شمیره: له 4 تر 6

افغان جرمن آنلاین په درنښت تاسو همکارۍ ته رابولي. په دغه پته له مور سره اړیکه ټینگه کړئ maqalat@afghan-german.de

یادونه: دلیکني د لیکنيزي بني پازوالي د لیکوال په غاړه ده ، هيله من يو خپله لیکنه له رالیرلو مخکي په خیر و لولئ

افغانستان گفت: کشورش حاضر است از روند صلح در افغانستان حمایت کند. قرار است مذاکرات بیشتر حین دیدار سران کشورها در اجلاس سالانه موسسه ملل متحد در نیویارک نیز ادامه یابد و بر اوضاع افغانستان تبادل نظر مزید صورت گیرد.

اینکه تلاش های وسیع دیپلماتیک پاکستان تا چه حد میتواند توجه سران دیگر کشورهای را به خود جلب کند، سؤالیست که جواب آنرا در درک واقعیت های مبنی بر نقش پاکستان در حمایت از تروریسم و پناه دادن تروریست ها در آن کشور دریافت. امروز بیشترین کشور ها به شمول چین و روسیه به این واقعیت اعتراف میکنند که گروه های چند از تروریست ها در پاکستان پناه گاه امن دارند. این برداشت واقعی است که اغلب کشورهای جهان به آن معترف شده اند و این خود نشانه ای از آنست که ترفند های پاکستان، دیگر برای تغییر ذهنیت جهان در برابر آن کشور اثر نخواهد داشت. اینکه پاکستان و ایران حل معضله افغانستان را یک موضوع منطقه ای میدانند، نیز واضح است که آن دو کشور بدینوسیله میخواهند تا نفوذ خود را در افغانستان بیشتر سازند و دست قوای بین المللی را در موضوع افغانستان کوتاه سازند، درحالیکه راه حل منطقه ای تا اکنون نتوانسته بیک نتیجه مطلوب برسد. برعکس نقش مستقیم و غیرمستقیم کشورهای منطقه موجب طولانی شدن جنگ و بی ثباتی مزید در افغانستان گردیده است. اینکه دولت چین در حل مشکل افغانستان چه نقش را بازی خواهد کرد، سؤالیست که جواب آن مربوط به شیوه های کاری آن دولت با در نظر داشت اهداف آن در منطقه مربوط میشود، زیرا چین که از مدت چند دهه بدینسو با پاکستان روابط بسیار نزدیک و دوستانه دارد، در مدت دراز به دوستی با افغانستان و موجودیت امن و ثبات در آنجا بخصوص به هدف نفوذ اقتصادی در منطقه نیز ضرورت دارد و میکوشد با قدم های شمرده و یکی پی دیگر در این عرصه پیش برود. والله اعلم بالصواب

د پانو شمیره: له 5 تر 6

افغان جرمن آنلاين په درنښت تاسو همکارۍ ته رابولي. په دغه پته له مور سره اړیکه ټينگه کړئ maqalat@afghan-german.de
يادونه: دليکنې د ليکنيزې بني پازوالي د ليکوال په غاړه ده ، هيله من يو خپله ليکنه له راليرلو مخکې په خير و لولئ

د پاڼو شميره: له 6 تر 6

افغان جرمن آنلاین په درنښت تاسو همکارۍ ته رابولي. په دغه پته له مور سره اړیکه ټینګه کړئ maqalat@afghan-german.de
یادونه: دلیکني د لیکنيزې بني پازوالي د لیکوال په غاړه ده ، هيله من یو خپله لیکنه له رالیږلو مخکې په خیر و لولئ